

ISSN 2311-5491

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Серія 5

Педагогічні науки:
реалії та перспективи

Випуск 86

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

ФАХОВЕ ВИДАННЯ
затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 886
від 02.07.2020 р. (додаток 7) (педагогічні науки, соціальна робота)

Державний комітет телебачення і радіомовлення України
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 23508-13348 ПР від 03.08.2018 р.

**Науковий журнал включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus International (Республіка Польща)**

Офіційний сайт видання: www.chasopys.ps.npu.kiev.ua

Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова
(протокол № 10 від 28 квітня 2022 року)

Редакційна колегія:

- Биковська О. В.* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри позашкільної освіти, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Борисов В. В.* – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики навчання, Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія;
- Гевко І. В.* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерних технологій, Тернопільський державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка;
- Захаріна Є. А.* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичних основ фізичного та адаптивного виховання, Класичний приватний університет;
- Дем'яненко Н. М.* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Кивлюк О. П.* – кандидат педагогічних наук, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, іноземних мов та соціально-гуманітарних дисциплін, Київський інститут інтелектуальної власності та права Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Кононенко А. Г.* – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач науково-організаційного відділу, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України;
- Макаренко Л. Л.* – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформаційних систем і технологій, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Олефіренко Т. О.* – кандидат педагогічних наук, доцент, декан педагогічного факультету, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Савенкова Л. В.* – кандидат педагогічних наук, доцент, директор Наукової бібліотеки Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Смирнова І. М.* – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-педагогічної роботи, Дунайський інститут Національного університету «Одеська морська академія»;
- Фаст О. Л.* – кандидат педагогічних наук, доцент, проректорка з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради;
- Хижна О. П.* – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова;
- Занда Е. Рубене* – доктор педагогічних наук, професор Латвійського університету (Латвія);
- Андрушкевич Фабіан* – доктор педагогічних наук, професор, Опольський університет (Польща);
- Конрад Яновський* – PhD, ректор, Економіко-гуманітарний університет у Варшаві, (Польща);
- Мудрецька Ірена* – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти, Опольський університет (Польща).

**НАУКОВИЙ ЧАСОПИС НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
Н 34 М. П. ДРАГОМАНОВА. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи.** Збірник наукових праць /
М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Випуск 86. – Київ : Видавничий
дім «Гельветика», 2022. – 244 с.

УДК 37.013(006)

У статтях розглядаються результати теоретичних досліджень і експериментальної роботи з питань педагогічної науки; розкриття педагогічних, психологічних та соціальних аспектів, які обумовлюють актуалізацію поставленої проблеми і допоможуть її вирішувати на сучасному етапі розвитку освіти.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

ISSN 2311-5491

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

NAUKOWYI CHASOPYS

NATIONAL PEDAGOGICAL
DRAGOMANOV UNIVERSITY

Series 5

Pedagogical sciences:
reality and perspectives

Issue 86

PROFESSIONAL EDITION

By Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No 886
dated 02.07.2020 (annex 7) (*pedagogical sciences, social work*)

The State Committee for Television and Radio-Broadcasting of Ukraine
Certificate of state registration of print media Series KB 23508-13348IIP dated 03.08.2018

The journal is included in the international scientometric database
Index Copernicus International (the Republic of Poland)

Official web-site: www.chasopys.ps.npu.kiev.ua

Approved by the Decision of Academic Council of National Pedagogical Dragomanov University
(Minutes No 10 dated April 28, 2022)

Editorial board:

- Bykovska O. V.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Extracurricular Education, National Pedagogical Dragomanov University;
- Borysov V. V.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Department of Pedagogy and Teaching Methods, Municipal Institution of Higher Education «Khortytsia National Educational and Rehabilitational Academy» of Zaporizhzhia Regional Council;
- Hevko I. V.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Computer Technologies, Volodymyr Hnatiuk Ternopil State Pedagogical University;
- Zakharina E. A.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Theoretical Foundations of Physical and Adaptive Education, Classical Private University;
- Demianenko N. M.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, National Pedagogical Dragomanov University;
- Kyviuk O. P.* – Candidate of Pedagogical Sciences, Doctor of Philosophy, Professor, Head of the Department of Philosophy, Foreign Languages and Socio-Humanitarian Disciplines, Kyiv Institute of Intellectual Property and Law of the National University “Odesa Law Academy”;
- Kononenko A. G.* – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Head of Scientific and Organizational Department, Institute of Vocational Education of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine;
- Makarenko L. L.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Department of Information Systems and Technologies, National Pedagogical Dragomanov University;
- Olefrenko T. O.* – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Dean of the Faculty of Pedagogy, National Pedagogical Dragomanov University;
- Savenkova L. V.* – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Director of the Scientific Library, National Pedagogical Dragomanov University;
- Smirnova I. M.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Deputy Director for Scientific and Pedagogical Work, Danube Institute of the National University “Odesa Maritime Academy”;
- Fast O. L.* – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Vice-Rector for Research and Teaching and International Cooperation, Lutsk Pedagogical College of Volyn Regional Council;
- Khyzhna O. P.* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor at the Department, Professor of Theory and Methods of Music Education, Choral Singing and Conducting, National Pedagogical Dragomanov University;
- Zanda E. Rubene* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor at the University of Latvia (Latvia)
- Andrushkevych Fabian* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Opole University (Poland);
- Konrad Janowski* – PhD, Rector, University of Economics and Humanities in Warsaw, (Poland);
- Irena Mudretska* – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Special Education, Opole University (Poland).

NAUKOVYI CHASOPYS NATIONAL PEDAGOGICAL DRAGOMANOV UNIVERSITY. Series 5.
H 34 *Pedagogical sciences: realias and perspectives.* Collection of research articles / the Ministry of Education and Science of Ukraine, National Pedagogical Dragomanov University. – Issue 86. – Kyiv : Publishing House «Helvetica», 2022. – 244 p.

UDC 37.013(006)

The articles deal with the results of theoretical studies and experimental work on pedagogical science; the disclosure of pedagogical, psychological and social aspects that cause actualization of the problem and help it to be solved at the present stage of education development of education.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

ЗМІСТ

<i>Абільтарова Е. Н.</i> ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	5
<i>Андрійчук В. В.</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	11
<i>Анічкіна О. В., Романишина Л. М., Авдєєва О. Ю.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ХІМІЇ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	15
<i>Бай Цзішен</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	20
<i>Беньковська Н. Б.</i> ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ В УКРАЇНІ.....	25
<i>Бєлова О. Б.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ЛОГОПАТОЛОГІЄЮ	29
<i>Вінітська К. М., Нагорна О. О., Бучківська Г. В., Вінітська О. Р.</i> VOLUNTEER ACTIVITY OF STUDENTS AND TEACHERS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR (2014 – 2022).....	34
<i>Богиня Л. В., Скальська С. А., Трусова Л. В.</i> ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ НА ЕТАПІ ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ.....	40
<i>Ван Чжецін</i> АКСІОЛОГІЧНИЙ КОМПОНЕНТ В СТРУКТУРІ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	45
<i>Візнюк В. В., Буздуган О. А.</i> КОГНІТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	51
<i>Воронова С. В.</i> ПАРТНЕРСТВО ЯК СКЛАДОВА ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	57
<i>Гевко І. В., Макаренко Л. Л., Сенківська Л. І., Шпильовий Ю. В.</i> МЕХАНІЗМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	62
<i>Гриньова М. В.</i> ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ЛІДЕРСТВО» В СУЧАСНОМУ ДИСКУРСІ ЛІДЕРОЛОГІЇ.....	67
<i>Dobrovol'ska S. R., Panchyshyn S. B., Opry M. B.</i> MONITORING OF STUDENTS' PROGRESS UNDER DISTANCE LEARNING FOREIGN LANGUAGES: ADVANTAGES AND DRAWBACKS.....	73
<i>Ємчук Т. В., Чубрей О. С., Ячнюк М. О.</i> ДІАГНОСТИКА ЗДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ	77
<i>Зінченко А. В., Єрмоленко С. В., Вернидуб Г. С.</i> ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АВТЕНТИЧНОЇ ІСТОРИКО-ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ.....	84
<i>Ігнатенко В. Д.</i> ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕРЕКЛАДАЧА НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.....	88

<i>Кантаржи В. К.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ СИЛОВИХ КИСТЬОВИХ ФУНКЦІЙ В ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	94
<i>Кnyazheva I. A.</i> MODELING OF THE FORMATION PROCESS OF METHODOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS IN THE CONDITIONS OF UNIVERSITY EDUCATION.....	99
<i>Козьменко О. І.</i> ЗНАЧУЩІСТЬ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА В ПІДГОТОВЦІ УСПІШНОЇ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	103
<i>Костенко О. В.</i> ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ОБЛІКОВЦІВ З РЕЄСТРАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ДАНИХ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	107
<i>Костюк Л. М., Барнич О. В., Мамчич О. Б.</i> КРЕАТИВНІСТЬ ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТИ НАВИЧОК ТЕХНОЛОГІЇ «4К» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В НУШ.....	113
<i>Костюк Л. Б., Ясеницька Ж. В.</i> ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК АСПЕКТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	118
<i>Кочерга Є. В., Мотуз Т. В.</i> РОЛЬ І МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ АРТ-МЕТОДАМИ» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	123
<i>Куксова А. С., Бистра І. І.</i> ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ШВИДКОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ВОЛЕЙБОЛІСТІВ НА НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗБОРАХ	127
<i>Кучин Ю.Л., Канюра О.А., Мельник В. С., Стучинська Н. В., Микитенко П. В.</i> СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ В УМОВАХ COVID-19.....	132
<i>Логвиненко В. М., Грицанюк В. В.</i> МОРАЛЬНО-АКСІОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	142
<i>Марченко Н. В.</i> КОМУНІКАТИВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.....	146
<i>Нелін Є. В.</i> ВИТОКИ ЮНГІАНСЬКОЇ ПСИХОАНАЛІТИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ.....	150
<i>Позняк О. С.</i> АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ НАСТУПНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ.....	155
<i>Покрова С. В.</i> ФОРМУВАННЯ КОНТРОЛЬНО-ОЦІНЮВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	161
<i>Попова І. О., Попрядухін В. С., Коваль О. Ю.</i> КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ.....	165
<i>Ребенок В. М., Ющенко А. П.</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	170
<i>Романенко О. В.</i> ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЯК ОСНОВА ЯКІСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	175
<i>Савицька Т. В., Горбенко Є. В., Іотова І. М.</i> ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ ДО УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ЕТАПУ НАВЧАННЯ.....	182

<i>Semenchenko T. O.</i> CONTRIBUTION OF NICK MICHELIOUDAKIS TO TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE	187
<i>Сеник А. М.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	192
<i>Скрипник М. І., Кравчинська Т. С., Волинець Н. П.</i> ПРОЄКТУВАННЯ УРОКУ В ШКОЛІ ЦИФРОВОГО СТОЛІТТЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	196
<i>Сторож В. В.</i> ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	200
<i>Стрельбицька С. М.</i> ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	204
<i>Швець Т. Е.</i> АНАЛІЗ ДОСВІДУ ТЬЮТОРИНГУ В СИСТЕМІ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ США.....	209
<i>Юник І. Д.</i> АЛГОРИТМИ ФОРМУВАННЯ БРЕНДУ ВИКЛАДАЧА ВИШУ ЯК НОСІЯ ПЕВНОЇ ПОВЕДІНКОВОЇ РОЛІ В ІЄРАРХІЧНІЙ СТРУКТУРІ КОЛЕКТИВУ.....	215
<i>Яковенко О. І.</i> РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО ЯК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	221
НАШІ АВТОРИ.....	228

CONTENTS

Abiltarova E. N. Technologies of formation of culture of safety of professional activity among future occupational safety engineers	5
Andriichuk V. V. Pedagogical conditions of preparation of future teachers for the formation of financial literacy of primary school students.....	11
Anichkina O. V., Romanyshyna L. M., Avdieieva O. Yu. Distance learning opportunities of chemistry in a higher educational institution under a state of war conditions.....	15
Bai Jisheng. Pedagogical conditions for the development of the innovative potential of pre-school teachers	20
Benkovska N. B. Historical principles of training of future naval officers in Ukraine.....	25
Bielova O. B. Conceptual approaches to the evaluation of speech activity of children of older preschool age with logopathology.....	29
Binytska K. M., Nahorna O. O., Buchkivska G. V., Binytska O. P. Volunteer activity of students and teachers of higher education institutions of Ukraine in the conditions of the Russian-Ukrainian war (2014 – 2022).....	34
Bohynia L. V., Skalska S. A., Trusova L. V. Formation of independent work skills of international students at the stage of pre-university training.....	40
Wang Zheqing. Axiological component in the structure of future teachers' spiritual culture music art.....	45
Vizniuk V. V., Buzdugan O. A. Cognitive component of future teachers' readiness for the use of digital technologies in distance learning.....	51
Voronova S. V. Partnership as a component of the internal system of quality assurance at the institution of general secondary education.....	57
Hevko I. V., Makarenko L. L., Senkivska L. I., Shpylovyi Yu. V. Professional training mechanisms for educators of digital technologies.....	62
Hrynova M. V. Interpretation of the concept of "leadership" in the modern discourse of leaderology.....	67
Dobrovol'ska S. R., Panchyshyn S. B., Opyr M. B. Monitoring of students' progress under distance learning foreign languages: advantages and drawbacks.....	73
Yemchuk T. V., Chubrei O. S., Yachniuk M. O. Diagnosis of the ability of future geography teachers to professional self-improvement	77
Zinchenko A. V., Yermolenko S. V., Vernydub H. S. Original historical fiction texts: didactic potential for FLT.....	84
Ihnatenko V. D. Content and structure of the educational and strategic competence of the future translators of scientific and technical texts.....	88
Kantarzhy V. K. Classification of power wrist functions in subject-practical activities of preschoolers.....	94
Knyazheva I. A. Modeling of the formation process of methodological competence of future teachers in the conditions of university education.....	99
Kozmenko O. I. The importance of the teacher's work in successful person's training in the context of higher education modernization.....	103
Kostenko O. V. Technology of formation of professional competencies of future accountants on registration of accounting data by ICT means.....	107
Kostiuk L. M., Barnych O. V., Mamchych O. B. Creativity and critical thinking as elements of «4K» skills in the Ukrainian language lessons in NUS.....	113
Kostiuk L. B., Yasenyt'ska Z. V. Fine arts as an aspect of culturology in the modern educational space.....	118
Kocherha Ye. V., Motuz T. V. The role and place of the discipline "Conflict Resolution by Art Methods" in the system of training future primary school teachers.....	123
Kuksova A. S., Bystra I. I. Comparative analysis of the results of the volleyball students' recovery rate at the training camp.....	127

Kuchyn Yu. L., Kaniura O. A., Melnyk V. S., Stuchynska N. V., Mykytenko P. V. Simulation technologies in the system of training future doctors under COVID-19 conditions.....	132
Lohvynenko V. M., Hrytsaniuk V. V. Moral and axiological determinants of professional activity of civil protection service professionals.....	142
Marchenko N. V. Communicative method of teaching the Ukrainian language as a Foreign language.....	146
Nelin Ye. V. The origins of Jungian psychoanalytic pedagogy.....	150
Pozniak O. S. Organizational and methodological aspects of ensuring the principle of continuity in an inclusive educational environment.....	155
Pokrova S. V. Formation of control-evaluation independence of primary school students.....	161
Popova I. O., Popriadukhin V. S., Koval O. Yu. Competence-based approach in the training of power engineering specialists during the theoretical fundamentals of electrical engineering studying.....	165
Rebenok V. M., Yushchenko A. P. Pedagogical conditions of vocational training of future teachers by means of information and communication technologies during learning of special disciplines.....	170
Romanenko O. V. Professional development as the basis for quality professional activities of scientific and pedagogical staff.....	175
Savitskaya T. V., Horbenko Ye. V., Iotova I. M. Formation of grammatical competence of students – foreigners at the pre-university stage of study.....	182
Semenchenko T. O. Contribution of Nick Michelioudakis to teaching English as a foreign language.....	187
Senyk A. M. Innovative training technologies in future social workers training.....	192
Skrypnyk M. I., Kravchynska T. S., Volynets N. P. Lesson design in the school of the digital century: from theory to practice.....	196
Storozh V. V. Training of the socio-economic sphere of the activity in the conditions of digitalization of education.....	200
Strelbytska S. M. Individual educational trajectory of professional development of the students in the conditions of the master's degree.....	204
Shvets T. E. Analysis of tutoring experience in the secondary education system of USA.....	209
Yunyk I. D. Algorithms of forming of university professor's brand as a bearer of a certain behavioral role in hierarchical structure of collective.....	215
Yakovenko O. I. Development of methodological competence lecturer as a scientific and pedagogical problem.....	221
OUR AUTHORS	228

of the educational process. The author proposes to consider the control and evaluation of learning outcomes in primary school only in the context of students' cognitive activity as special actions aimed at managing it; as components of educational activities; research type of subject content, focused on solving a system of problematic educational tasks, search and construction of different ways of cognitive activity; orientation of pedagogical activity on methods of teaching of students that forms desire and bases of ability to learn.

Key words: learning outcomes, primary school students, control, assessment, self-control, self-assessment.

УДК 378.147:37.013.42

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.86.32>

Попова І. О., Попядухін В. С., Коваль О. Ю.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ-ЕНЕРГЕТИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ

Впровадження компетентнісного підходу передбачає високу готовність випускника-енергетика ВНЗ до успішної діяльності в енергетичній сфері, тому що безперечною перевагою компетентнісного над іншими традиційними та інноваційними підходами є його результативно-цільова спрямованість освіти.

Українське суспільство перебуває під впливом швидких змін умов життя, посилення конкурентних засад та утвердження дослідницько-інноваційного типу розвитку, переосмислення ціннісних орієнтирів і стратегій людського буття. Нові виклики вимагають адекватної модернізації освітньої системи як провідного чинника соціального відтворення, успішної життєдіяльності людини, її подальшого вдосконалення.

Українське суспільство і промисловість потребує не стільки великої чисельності фахівців-енергетиків, скільки фахівців з універсальністю знань. Тому головною метою модернізації освіти є посилення професійної підготовки фахівців, які були б здатні вирішувати виробничі, наукові завдання у тісному зв'язку із завданням збереження та збагачення людських цінностей.

Суспільство висуває потребу у компетентній особистості, яка на основі самостійного критичного мислення і відповідального мислення буде готовою і здатною не лише визначити виробничі проблеми, а і попередити їх виникнення та бути здатною знайти раціональні шляхи вирішення.

Серед завдань, які потребують сьогодні першочергового розв'язання, виходить на перший план ефективна підготовка та підвищення кваліфікації інженерних кадрів енергетичного профілю.

У статті розглянуті сутність, функції та особливості реалізації компетентнісного підходу при підготовці здобувачів-енергетиків на прикладі вивчення дисципліни «Теоретичні основи електротехніки», здійснено теоретичний аналіз наукових джерел з метою дослідження особливостей реалізації цього підходу в практиці вищої освіти.

Ключові слова: освіта, навчання, компетентнісний підхід, компетентність, компетенція, базові і фахові компетентності, випускник ВНЗ.

Одним з оптимальних шляхів задоволення потреб щодо всебічно підготовлених фахівців – енергетиків як випускників вищого навчального закладу, так і замовників є застосування компетентнісного підходу до їх підготовки з дисциплін у вищій школі [1]. Слід відмітити, що погляди і думки педагогів-науковців щодо впровадження в освіту понять «компетентність», «компетенція» і компетентнісний підхід не співпадають, оскільки термін «компетентність» відсутній у Радянській енциклопедії 1960 р. Вважається, що вони позичені із закордонної педагогіки: «...поняття з'явилися у вітчизняному педагогічному лексиконі не в результаті саморозвитку, а були запозичені з зарубіжної педагогічної літератури» [2, 3].

У педагогіці активно обговорюється проблема вдосконалення освітнього процесу шляхом використання компетентнісного підходу.

Розв'язання окресленої проблеми започатковане у працях А.Л. Андрєєва, А.В. Хуторського І.О. О.В. Овчарук, О.І. Пометун, Дж. Равена, та інших вітчизняних і закордонних педагогів-науковців.

У роботах І.О. Зимньої [4] змістовий аспект поняття компетентності включає складові: мотиваційну (готовність до появи компетентності), когнітивну (володіння знаннями); діяльнісну (сформованість способів діяльності, технологічної письменності); аксіологічну (освоєння цінностей, ціннісне ставлення до професійної діяльності і особистого зростання). І.О. Зимня, ґрунтуючись на працях вітчизняних психологів, виділяє три групи компетентностей:

- особистісні – компетентності, що стосуються самого себе як особистості, як суб'єкта життєдіяльності;
- комунікативні – компетентності, що стосуються взаємодії людини з іншими людьми;
- діяльнісні – компетентності, що стосуються діяльності людини, яка проявляється у всіх її типах і формах.

А.Л. Андрєєв вважає, що компетентність – це поєднання психічних якостей, психічних станів, що дає змогу діяти самостійно й відповідально, оволодіння людиною навичками і вміннями виконувати трудові функції [5].

У роботі А.В. Хуторського [6] змістовий аспект поняття компетентності включає складові: мотиваційну (готовність до появи компетентності), когнітивну (володіння знаннями); діяльнісну (сформованість способів діяльності, технологічної письменності); аксіологічну (освоєння цінностей, ціннісне ставлення до професійної діяльності і особистого зростання). До ключових компетентностей вважає, що належить уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична і базові компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційна, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язбережувальна компетентності, а до предметних (галузевих) – комунікативна, літературна, мистецька, між предметна, естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична компетентності [6].

О.В. Овчарук і О.С. Пометун, характеризуючи компетентність, підкреслюють її «інтегративну природу, що її джерелом є різні сфери культури (духовної, громадської, соціальної, педагогічної, управлінської, правової, етичної, екологічної тощо), вона вимагає значного інтелектуального розвитку, включає аналітичні, комунікативні, прогностичні та інші розумові процеси» [7].

Дж. Равен означував компетентність як специфічну здатність, необхідну для ефективного виконання конкретної дії в конкретній предметній галузі, яка включає вузькоспеціальні знання, особливого роду предметні навички, способи мислення, а також розуміння відповідальності за свої дії. Бути компетентним – значить мати набір специфічних компетентностей різного рівня [6]. У Дж. Равена [7] досить повно розкрито особливості реалізації компетентнісного підходу в освіті: по-перше, щодо можливостей викладачів керувати індивідуалізованими навчальними програмами, орієнтованими на розвиток основних компетентностей студентів; по-друге, стосовно студентів: виявляти свої здібності, спостерігати за їх становленням у процесі розвитку та здобувати визнання власних досягнень; по-третє, щодо забезпечення спроможностей викладачів визнання своїх досягнень у вивченні та оцінюванні їхньої педагогічної діяльності; по-четверте, щодо організації педагогічної діагностики з метою вдосконалення освітніх програм та освітньої політики загалом; по-п'яте, для здійснення ефективної політики в галузі трудових ресурсів, заснованої на більш ефективних процедурах професійного навчання, працевлаштування і подальшого професійного зростання фахівців, а також здійснення такої політики в доборі кадрів, яка сприяє залученню гідних кандидатів на впливові посади в суспільстві й відхиленню непридатних. Дж. Равен в структурі компетентності виділяє чотири компоненти: когнітивну, афективну, вольову, навички та досвід.

Показниками професійної компетентності фахівця за [5] є:

– професійна позиція фахівця – система сформованих настанов і ціннісних орієнтацій, ставлень і оцінок внутрішнього та оточуючого досвіду, реальності і перспектив, а також власні досягнення фахівця, які визначають його діяльності, поведінки, спілкування, місце і роль в службовій діяльності і повсякденному житті;

– індивідуально-психологічні особливості – стійке поєднання різних структурно-функціональних компонентів психіки, які зумовлюють індивідуальність фахівця, неповторний стиль його діяльності, поведінки і втілюються у конкретних якостях професійної діяльності;

– акмеологічні інваріанти фахівця (основні властивості, якості та вміння професіонала, у ряді випадків і попередні умови, що забезпечують високу ефективність і стабільність діяльності незалежно від її змісту і специфіки) – внутрішні чинники, які зумовлюють потребу в активному саморозвитку, продуктивній реалізації творчого потенціалу в праці і просування до власних вершин досконалості у професійній сфері.

Приймаючи до уваги вище наведене, можна стверджувати, що реалізація компетентнісного підходу в професійній освіті – інноваційний напрям, який дає змогу по новому усвідомити і зрозуміти значущість навчальних базових і спеціальних дисциплін.

Ми маємо проаналізувати досвід підготовки фахівця-енергетика на прикладі теоретичних основ електротехніки і проблеми, у формування професійної компетентності здобувачів-енергетиків в процесі вивчення теоретичних основ електротехніки.

Впровадження компетентнісного підходу передбачає високу готовність випускника-енергетика ВНЗ до успішної діяльності в енергетичній сфері, тому що безперечною перевагою компетентнісного над іншими традиційними та інноваційними підходами є його результативно-цільова спрямованість освіти.

Професійна компетентність фахівця, в свою чергу, має наступну структуру: загальнолюдська компетентність (загальнокультурна, моральна, політична, соціальна, інформаційна, комунікативна, етична, екологічна, валеологічна); загальнонаукова компетентність (методологічна, теоретична, методична, дослідницька); загально професійна компетентність (загально фахова, економічна, технічна, правова, психологічна, педагогічна); фахова компетентність (технологічна); функціональна компетентність (стратегічна, менеджерська, управління суб'єктами та об'єктами діяльності, виконавча); особистісна компетентність (мотиваційна, ауто психологічна, регуляторна, адаптивна, навчальна).

Компетентнісний підхід дає можливість для формування у здобувачів-енергетиків компетентності як результату перетворення уявлень про природу із зовнішнього знання на внутрішнє, особистісно значиме, тому що кінцевим результатом навчання є сформованість компетентностей енергетика-виробника, перенесення акцентів з рівня знань студентів на їх уміння використовувати інформацію для вирішення практичних проблем на виробництві.

Нова парадигма освіти щодо підготовки фахівців енергетиків має забезпечувати переосмислення досвіду їх підготовки, врахувати такі принципово нові підходи до її обґрунтування:

- розуміння необхідності обґрунтування методології формування професійної компетентності у здобувача-енергетика у процесі його професійної підготовки у ВНЗ;
- пошук адекватних теоретичних засад щодо дослідження педагогікою, психологією, філософією освіти, соціологією, інформатикою та юриспруденцією педагогічних явищ, які стосуються формування професійних компетенцій у здобувача-енергетика в процесі його підготовки у ВНЗ;
- розуміння необхідності формування професійної компетентності здобувача-енергетика як під час навчальної, так і поза навчальної роботи;
- вивчення, систематизація і творче використання позитивного національного та світового досвіду підготовки здобувачів-енергетиків.
- зміна стереотипів щодо сприйняття особистості здобувача-енергетика та усвідомлення необхідності формування його творчої особистості й основних видів компетентностей;
- інноваційне уявлення про місце, роль, завдання і функції сучасного фахівця-енергетика в системі суспільних, виробничих і міжособистісних стосунків у системі енергетики країни;
- розуміння необхідності принципово-нової спрямованості педагогічних досліджень щодо підготовки здобувачів-енергетиків до професійної діяльності.

Дисципліна "Теоретичні основи електротехніки" спрямована на отримання здобувачами інформації щодо електромагнітних процесів в електричних і магнітних колах постійного і змінного струмів та в електрообладнанні, яке працює на постійному і змінному струмі та перехідних процесах, що відбуваються в них під час роботи [7].

Дисципліна зорієнтована на вивчення електромагнітних процесів у лінійних і нелінійних колах постійного струму, лінійних й нелінійних колах змінного струму та під час перехідних процесів в лінійних колах, необхідних для аналізу роботи електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного обладнання, відповідних комплексів і систем.

Метою вивчення дисципліни є навчити студентів методам розрахунку у нелінійних колах, відповідних перетворень енергії, в засвоєнні основних понять та законів, пов'язаних з практичним використанням електричних та магнітних явищ при перехідних процесах в лінійних електричних колах, оволодінні методами аналізу і основами розрахунку перехідних процесів в електричних колах постійного та змінного струмів та умінню використовувати їх для вирішення практичних проблем у професійній діяльності.

Завдання дисципліни полягає у засвоєнні сутності фізичних явищ та фізичних процесів, які відбуваються в нелінійних електричних і магнітних колах постійного і змінного струмів, основних законів нелінійних магнітних кіл, математичного запису законів електротехніки та одиниць вимірювання електричних і магнітних величин; методам аналізу електричних і магнітних кіл та перехідних процесів в лінійних і нелінійних колах.

Для успішного засвоєння дисципліни «Теоретичні основи електротехніки» необхідні знання, уміння й навички попередніх дисциплін: «Фізика» (розділ електрика та магнетизм), «Вища математика», «Електротехніка», «Електротехнічні матеріали».

Під час вивчення теоретичних основ електротехніки спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» згідно освітньо-професійної програми ОС «Бакалавр» здобувач-енергетик набуває наступні загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Основною фаховою спеціальною компетентністю здобувача-енергетика є здатність вирішувати практичні задачі із залученням методів математики, фізики та електротехніки [7].

Результатами вивчення теоретичних основ електротехніки для здобувача-енергетика є:

- знати і розуміти теоретичні основи метрології та електричних вимірювань, принципи роботи пристроїв автоматичного керування, релейного захисту та автоматики, мати навички здійснення відповідних вимірювань і використання зазначених пристроїв для вирішення професійних завдань;
- здійснювати аналіз процесів в електроенергетичному, електротехнічному та електромеханічному обладнанні, відповідних комплексах і системах;
- обирати і застосовувати придатні методи для аналізу і синтезу електромеханічних та електроенергетичних систем із заданими показниками;
- уміти оцінювати енергоефективність та надійність роботи електроенергетичних, електротехнічних та електромеханічних систем;
- вміти самостійно вчитися, опановувати нові знання і вдосконалювати навички роботи з сучасним електрообладнанням, вимірювальною технікою та прикладним програмним забезпеченням;
- застосовувати придатні емпіричні і теоретичні методи для зменшення втрат електричної енергії при її виробництві, транспортуванні, розподіленні та використанні.

Здобуття загальних і фахових компетенцій здобувачами-енергетиками компетентності здійснюється за рахунок вивчення теоретичного матеріалу на лекційних заняттях.

Під час виконання лабораторних робіт здобувачі-енергетики опановують електротехнічні терміни, визначення та символи; суть фізичних явищ електротехніки; формулювання та математичні записи основних законів електротехніки; запам'ятовують одиниці вимірювання електричних та магнітних величин, співвідношення між ними; їхні умовні графічні позначення в електричних колах; суть фізичних процесів, які відбуваються в однофазних, трифазних електричних колах синусоїдного струму та кіл несинусоїдного струму в усталених режимах; методи аналізу трифазних електричних кіл синусоїдного струму та кіл несинусоїдного струму в усталених режимах; фізичні явища, які спостерігаються в електротехнічних пристроях.

Здобувачі-енергетики за час вивчення ТОЕ навчаються і вміють: складати принципи та розрахункові схеми електричних кіл синусоїдного струму та кіл несинусоїдного струму; розрахувати та аналізувати електричні кола синусоїдного струму та кола несинусоїдного струму в усталених режимах; вимірювати основні електричні та неелектричні величини; експериментально визначати параметри трифазних електричних кіл синусоїдного струму та кіл несинусоїдного струму; визначати похибки вимірювань та розрахунків; самостійно здійснювати пошук потрібної електротехнічної інформації.

На практичних заняттях закріплюють уміння користуватися методами аналізу електричних кіл постійного і синусоїдного струму, нелінійних кіл постійного і змінного струмів та перехідних процесів в лінійних та нелінійних електричних колах.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення дисципліни «Теоретичні основи електротехніки: «Електроніка та мікро схемотехніка», «Контрольно-вимірювальні прилади з основами метрології», «Електричні машини», «Теоретичні основи автоматики», «Основи електропостачання», «Основи електроприводу», «Електротехнології», «Електроосвітлення та опромінення», «Експлуатація та ремонт електротехнічного обладнання», «Основи проектування систем електрифікації», «Апарати керування і захисту», «Практична інженерна підготовка», «Основи релейного захисту і автоматизації електроенергетичних систем».

Для успішного здобуття загальних і фахових компетенцій здобувачами-енергетиками компетентності при вивченні теоретичних основ електротехніки розроблена політика навчальної дисципліни, основними пунктами якої є:

1. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університеті.

2. Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні, тощо) навчання може відбуватися в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ (ZOOM) чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

3. Списування під час виконання контрольних заходів, екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

4. Здобувач-енергетик повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Отже, у сучасній науці спостерігаємо стійку тенденцію утвердження не лише поняття "компетентнісний підхід", а й осмислення його сутності, адже реалізація цього підходу ґрунтується на розумінні, що прогрес людства залежить не стільки від економічного зростання, скільки від рівня розвитку особистості.

Головним з принципів професійного розвитку здобувачів енергетиків визначено реалізацію компетентнісного підходу до розвитку їх фахової кваліфікації, що передбачає необхідність переходу від кваліфікації, яку фахівець-енергетик здобуває один раз і назавжди, до компетентності, яка дозволяє мобільно змінювати професійну діяльність, зумовлену соціально-економічними змінами країни, динамікою ринку праці, концепцію Болонського процесу.

Використана література:

1. Бендера І.М., Фірман Ю.П., Медведева М.В. Основні вимоги до методики планування самостійної роботи студентів. *Наука і методика*, 2007 р. Вип. № 10. С. 89-93.
2. Біла Т.А., Ляшенко Є.В., Марчук Г.П. Деякі аспекти інноваційного підходу до організації самостійної роботи з хімії. *Наука і методика*, 2007 р. Вип. № 10. С. 79-84.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. *Вища школа*, 2006 р. С. 376.
4. Попрядухін В.С., Попова І.О., Борохов І.В. Роль пізнавальної самостійної роботи студентів в освітньому процесі при вивченні теоретичних основ електротехніки. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку*: всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. Переяслав-Хмельницький, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди», 22 січня 2019 р. Вип. 48. С. 161-162.
5. Попова І.О., Петров В.О., Попрядухін В.С. Щодо питання мотивації студентів освітнього ступеню «бакалавр» до успішної професійної підготовки. *Удосконалення навчально-виховного процесу в ВНЗ*. Збірник науково-методичних праць. ТДАТУ. Мелітополь: ТДАТУ, 2018. Вип. 21. С. 41-47.

6. Коваль О.Ю., Кулик К.О. Підвищення ефективності самостійної роботи студентів в процесі вивчення іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. пр. Запоріжжя: КПУ, 2020. Вип. 71. Т.1. С. 105-108.
7. Попова І.О., Петров В.О., Поприадухін В.С. Особливості формування професійних якостей при підготовці фахівців-енергетиків. *Удосконалення навчально-виховного процесу в закладах вищої освіти*: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ. Мелітополь: ТДАТУ, 2019. Вип. 22. С. 118-123.

References:

1. Bendera I.M., Firman Yu.P., Medvedeva M.V. (2007) Osnovni vymohy do metodyky planuvannya samostiinoi roboty studentiv [Basic requirements for methods of planning independent work of students]. *Nauka i metodyka*. S.89-93. [in Ukrainian]
2. Bila T.A., Liashenko Ye.V., Marchuk H.P. (2007) Deiaki aspekty innovatsiinoho pidkhodu do orhanizatsii samostiinoi roboty z khimii [Some aspects of an innovative approach to the organization of independent work in chemistry]. *Nauka i metodyka*. S.79-84. [in Ukrainian]
3. Vitvytska S.S. (2006) Osnovy pedahohiky vyshchoi shkoly [Fundamentals of higher school pedagogy]: Pidruchnyk za modulno-reitynhovoiu systemoiu navchannia dlia studentiv mahistratury. *Vyshcha shkola*. 376 s. [in Ukrainian]
4. Popriadukhin V.S., Popova I.O., Borokhov I.V. (2019) Rol piznavalnoi samostiinoi roboty studentiv v osvithomu protsesi pry vyvchenni teoretychnykh osnov elektrotekhniki [The role of cognitive independent work of students in the educational process in the study of theoretical foundations of electrical engineering]. *Pereiaslav-Khmelnitskyi, DVNZ «Pereiaslav-Khmelnitskyi DPU imeni Hryhoriia Skovorody»*. S. 161-162. [in Ukrainian]
5. Popova I.O., Petrov V.O., Popriadukhin V.S. (2018) Shchodo pytannia motyvatsii studentiv osvithnoho stupeniu «bakalavr» do uspishnoi profesiinoi pidhotovky [On the issue of motivating undergraduate students to successful training]. *Udoskonalennia navchalno-vykhovnoho protsesu v VNZ*. Melitopol: TDAU. S.41-47. [in Ukrainian]
6. Koval O.Yu., Kulyk K.O. (2020) Pidvyshchennia efektyvnosti samostiinoi roboty studentiv v protsesi vyvchennia inozemnoi movy [Improving the efficiency of independent work of students in the process of learning a foreign language]. *Zaporizhzhia: KPU*. S. 105-108. [in Ukrainian]
7. Popova I.O., Petrov V.O., Popriadukhin V.S. (2019) Osoblyvosti formuvannia profesiinykh yakosteï pry pidhotovtsi fakhivtsiv-enerhetykiv [Features of formation of professional qualities at preparation of power engineering experts]. *Melitopol: TDAU*, S.118-123. [in Ukrainian]

Popova I. O., Popriadukhin V. S., Koval O. Yu. Competence-based approach in the training of power engineering specialists during the theoretical fundamentals of electrical engineering studying

Implementation of competency-based approach implies high readiness of power engineering graduates for successful activities in the field of power engineering. The competence-based approach is result-oriented and target-oriented and has an indisputable advantage over other traditional and innovative approaches.

Ukrainian society is under the influence of rapid changes in living conditions, the strengthening of competitive foundations and the establishment of research and innovation type of development, rethinking values and strategies for human existence. New challenges require adequate modernization of the educational system as a leading factor in social reproduction, successful human life and further improvement.

Ukrainian society and industry need power engineering specialists with the universality of knowledge. Therefore, the main goal of education modernization is to strengthen the professional training of specialists capable of solving industrial, scientific problems in close connection with the task of preserving and enriching human values.

Society needs a competent person who, on the basis of independent critical thinking and responsible thinking, will be ready and able not only to identify production problems, but also to prevent their occurrence and be able to find rational solutions.

Among the tasks that need to be solved as a matter of priority today is the effective training and professional development of power engineering specialists.

The article deals with the essence, functions and peculiarities of the competence-based approach in the training of applicants for power engineering by the example of studying the discipline "Theoretical foundations of electrical engineering", carried out a theoretical analysis of scientific sources to investigate the peculiarities of this approach in the practice of higher education.

Key words: *education, training, competence-based approach, competence, basic and professional competences, university graduate.*